

enlige deri, at det maa vedtages en Bestemmelse, som kan modificere § 1 saaledes, at det bliver muligt at erholde Laan i faste Eiendomme paa lovlig Maade til en høiere Rente, end § 1 bestemmer. Jeg tillod mig igaar at udtale mig for og slutte mig til Mindretallets Indstillinger, hvortil jeg har tilladt mig at knytte et Endringsforslag. Med Hensyn til Fleertallets Indstillinger var der 2 Grunde, hvorfor jeg ikke troede at kunne slutte mig dertil. Den ene er den, at jeg overhovedet maatte ansee det for lidet ønskeligt at anvende Bevillingssystemet, naar man kan give Lovbestemte Regler; men paa Grund af, hvad den ærede Indenrigsminister igaar ansførte, skal jeg erklære, at jeg ikke længere har saa stor Betænkelighed derved, fordi jeg ligesom han ogsaa betragter denne Lov som en Overgangslov. Den anden Grund, hvorfor jeg ikke kan stemme for Fleertallets Forslag i den Form, hvori det foreligger, er den, at Indenrigsministerens Bevillingsmyndighed er begrændset til 6 pCt., endogsaa ved saadanne Laan, hvorfor der ikke gives nogen fuldstændig Sikkerhed, det vil sige, en saadan Sikkerhed, som fordres for Umyndiges Midler. Jeg troer nemlig, at man ved en saadan Begrændsning aldeles vilde forsette Lovens Hensigt, idet en saadan Begrændsning formeentlig ikke kan overholdes, og hvis den kan overholdes, saa vilde den virke til overordentlig stor Skade. Det er nemlig ganske vist, at i de sidste Decennier er der stiftet en Mængde Laan til en høiere Rente end 6 pCt., som naturligvis ikke ere komne til Indenrigsministerens Kundskab; men en meget stor Deel af det Opsving, som Jylland i den senere Tid har taget, er netop en Følge af disse Laan til en høiere Rente end 6 pCt., og det vilde efter min Formening være den største Fordærvelse, om man vilde forhindre Folk fra fremdeles at fortsætte en saadan Virksomhed. Men man maa heller ikke ansee alt det for fordømmelige Foretagender, der kommer istand ved Laan til høiere Rente end 6 pCt., idet det, som allerede antydet, har vist sig at være meget rigtige Beregninger, hvorpaa Folk have støttet saadanne Foretagender, og hvorved de i en kort Tid have fordoblet deres Eiendommens Værdi. Jeg maa derfor ansee det for at være i høieste

Grad i hele Statens Interesse, at man ikke begrændser Renten ved saadanne mindre stikke Laan til 6 pCt., og jeg vil derfor henstille til Fleertallet, om det ikke allerede idag skulde finde sig foranlediget til at udtale sig om det Spørgsmaal, om ikke denne Begrændsning kunde forandres ved et Endringsforslag til 3de Behandling.

Albert: Da jeg troer, at det vigtigste Punct, som er kommet frem under Forhandlingerne baade igaar og idag, er de Oplysninger, som den høitærede Minister har meddeelt angaaende Udstrækningen og Omfanget af Bevillinger til at tage høiere Rente end 5 pCt. af Laan i faste Eiendomme, skal jeg først knytte nogle Bemærkninger til de Oplysninger, som den ærede Minister derom har meddeelt. Jeg troer nu, at disse Oplysninger slet Intet bevise, jeg troer hverken, at det af de uddelte Bevillinger kan skjønnes, at der egentlig er Trang til en høiere Rentefod i enkelte Tilfælde, eller at denne Trang yttir sig mere paa det ene Sted end paa det andet; thi det er, som den ærede Ordfører for Mindretallet nylig bemærkede, ulmodsigeligt og vil let kunne oplyses, dersom den ærede Minister vilde lade sig meddele Extracter af Pantebøgerne i Cr. for Kjøbenhavns Jurisdiction, at der daglig stiftes Laan, man kunde gjerne sige dustvæls, med høiere Rente end 4 pCt. i faste Eiendomme, nemlig ved Hjælp af Skadesløsbreve og Verler. Fra 1841, da det blev tilladt Alle og Enhver at udstede Indenbyesverler, har denne Laanemaade udbredt sig med en utrolig Hurtighed og i et ganske overordentlig Omfang. Man vil ogsaa have bemærket f. Ex. af Finantkudvalgets Betænkning, hvilken Masse stemplet Papir der bruges til den Art Documenter, som næsten tidligere vare ufsendte. Nu stifter man Laan saaledes, at man udsteder Verler og dertil har man sluttet Skadesløsbreve, og den Omsætning falder ikke ind under Agerstraffen. Man skal endvidere huske paa, at, naar man vil have Bevilling til 5 pCt., er det ikke nok, at man ønsker at faae et Laan til den Ppris, men man skal tillige have en Laangiver, som man skal opgive, naar man søger om Bevilling, og det træffer sig meget